

نومرو ۲۴ — ۲۴

نسخه سی ۲۰ پاره در

اپونه سی بر سنه لك اعتباريله ممالك عثمانیه ایچون
اون بش وممالك اجنبیه ایچون ۲۰ غروشدور .

امور اداره وتحریریه واعلانات وسائرہ ایچون مدیر
مسئوله مراجعت ایدلیدر .

مجل اداره باب عالی جوارنده ابوالسمود جاده سنده
تجم استقبال مطبعه سی

شمذیلک اون بش کونده بر نشر اولنور

عرفای امتک مقالات متصوفانه لینه جریده
صوفیه تک صحیفه لری آچیندر .

تصوفی ، دینی اخلاقی ، سیاسی جریده اسلامیه در

استاد محترم مصطفی حازم افندی حضرت تارندن جلالده تکوین
بختی تدرس ایتدیکم زمان بوکبی حقایقه طالمش وکندمدن کچمش
ایدم . درسک ختامنده رفقا برر برر او قوجه ایاصوفیه جامع
شریفندن چکلمش وبولندیغم محلاک اطرافنی برسکونت قاپلامش ،
های هوی درسدن اثر قالماش اولدینی حالده بر یقظه ایله عالم
ناسوته قدم باصدم هر نه ایسه دائرة صدهده کلهم .

کتاب کونی موافقدر ایتسار تعبیر
کتاب ممنوع الحل قابل التفسیر

برمدت اوطوردوم دوشوندم کندنی کندیمه یارب لزوم شریعت
درکار ومنکر شریعت اولانلر خسران ابدیه کرتسار وفوائد
شریعت ایسه غیرمنکردر دیدم . اعتقادات درویشانم اجدادمدن
عصر آ بعد عصر انتقال ایدن معتقدات دکل بلکه سعی واقدام
وعون حقله موفق اولدیغم بر ذوق قدسیانه ورنشوء معنویستکارانه در .
او ذوق شهود محمدی ایچنده پایدار اوله بیله چک بر دین واریسه اوده
بالکزر اسلام ، یالکزر دین اسلامدر . بودین مقدسدن بشقه هیچ
بر دینک ساحه حقیقتده جای قبول کوره میه چکنی قبول ایتدم
بودین علوبنک بتون اساسانه ، بتون حقایقه کاهی حقها اتباع
ایدنلر خریطه عالمده نام ونشانلرینی یوکسکتمشلردرا

اهل ذوقه طوفار فیض لدن ا شرق فیض حق وحقیدن ا
متعینک امکانی محالدر . چونکه مطلق عین متعین اولور .
اصلا تغایر قالماق شرطیله مطلقک اطلاقیتنک بطلانیده محالدر .
بطلان تغایرله متعینک عین مطلق اولسنی استلزام ایدر . براز
توضیح ایدیلورسه متعیندن ، تعین ، باطل وزائل اولیور اوله .
میورکه : بویله سالک مرتبه فنا فی الله واصل اولورده اوسالکک
کندی نفسندن غافل اولارق شهودی حق اولورسده واقعه ده
تعین مرتفع اوله ماز . وجودی ضروری اولان هر شیئه واجب
الوجود ، عدمی ضروری اولانه ممنوع الوجود ، وجود وعدی

(هفته لاق جریده صوفیه)

کچن نسخه مزده اعلان ایدلیدیکی وجهه اوزره کله چک
نسخه مزله اوچنجی سنه و اوچنجی جلد مزه باشلا یوروز . فیما
بعد جریده مزه هفته لاق انتشار ایده چک ، مندرجاتی رنگین ،
عارفانه مقالاتی ایله بر قات دها تزیننه رعایت واعتنا اولنه چقدردر .
هفته لاق جریده مزک بر سنه لك فیثات موضوعی (۴۰) غروش ،
آلتی آیلانی (۲۵) غروش ، ممالك اجنبیه ایچون ۱۲ فرانقدر .
اصحاب لطف ومعاونتک مسلک مزه موافق مقالاتی بمنوینتله قبول
ودرج اولنور . کچن سنه کی آونه بدلاتی هنوز نسویه ایتیمان
قارنلر مزدن بوسنه کی فیثات موضوع اوزرینه یکی آونه بدلاتیله
برلکده کوندملرینی رجا ایده ررز .

فلسفه

وجود

وحدت وجوده قائل اولان علمای صوفیه دن ایکنجی قسم
حقیقت وجودک عین واجب الوجود اولدیفنه ذاهب اولانلردر .
بوده کالی ، جزئی ، خاص وعام اولیوب قیودانک کافه سندن
مطلقدر . مطلقیتی قید اطلاقدن معاردر . بوبایده ارباب علوم عقلیه ،
کلی طبعیده دیمشلردرکه : وجودک تجلی وظهورنده او حقیقتله
جیع اشیا موصوفدر .

او حقیقتله او معنا ایله که ، هیچ برشی او حقیقتدن خالی دکلدر .
اکر خالی اولایدی اصلا وجود ایله موصوف اوله ماز ایدی
دیورلر . حقیقت واجب سبحانه وتعالی وجود مطلقدر . حقایق
ممکنات ، شئونات وتعینات اودرده ، بیه واجبه ممکن دیله مز مطلقیته
وجوب لازمدر .

ضروری اولیائے ہندہ ممکن الوجود دہلر . وجود مسئلہ ہندہ
کندہ می پک یوکنک موقعہ کردہ کوریوروز .

اہل دل دہم سینه می صاف اولیائے

تعبیری ورد زبانم اولمشدر . چونکہ اہل حق ہونلر حقندہ

جون ندیدند حقیقت رہ افسانہ زدند

دیورلر . ہرنہ ایسہ ہر ممکنک وجوددہ واجب تعالیٰ بہ محتاج
اولدینی بر امر بدیہدز . ہر کیم اولورسہ اولسون معنایی ادراک
ابتدکدن صکرہ ہوکا حکم ایدر .

ہر ممکن بالواسطہ بالاواسطہ کندی وجودندہ واجب الوجودہ
متفقدر . ہو حکمہ اہل وجدان وبرہان قائل اولمشارددر .

اہل برہان جمیع وجوہدہ واجب تعالیٰ نک غیر ممکن اولدینہ
قائل اولمش و ہر ممکنک واجب تعالیٰ بہ افتقارینہ حکم ایشارددر .
(غیر واجب تعالیٰ ممکن اولہ مدینی کبی واجبدہ غیر ممکن اولہ ماز)
ایستہ ہوسوزلرم بتون عقائد اسلامیک اساسایددر . بتون حقایق
محمدیہ ہوندہ داخلدر .

از باب سخن لفظک معناسہ رغبت ایدر . معناسی شیرین
اولدینی کبی الفاظیدہ رنگین اولورسہ خوش اولور .

اگر اہل بصیرتہک ہنر عرض ائمہ نادانہ
انادن طوغمہ اعمار دکادر واقف الوانہ

ہو قاریکی پارائز ایچندہ ہولنان عبارہ حقیلہ ذوق ایدلکدن صکرہ
(واجب تعالیٰ بہ ممکنک افتقاری نصل اولور) دینیلور ایسہ سوی
آبہ نسبتلہ افتقار حجابدہ ہویلہدر . جوانی وریلور چونکہ
حباب عین آب، آب عین حبابدر . واجب تعالیٰ حقیقۃ الحقایقدر .
ہر حقیقت ، حقایقن متفرددر . ہر جسم ، افراد جسم
مطلقدن بر جسم خاصدر . واجب الوجودک وجودی ذاتک
مقتضاسیدر .

ممکن الوجودک وجودی ذاتک مقتضاسیدر . وجودیت جہتندن
غیرہ محتاج اوغیردہ علتیدر . حکم فلسفی ہونلر اصحاب استدلالدر .
ممکنک وجودیلہ وجود واجب استدلالاً کوسترلر ممکن امکانیت
وحدوث جہتندن علتہ محتاجدر .

فان قلت بالتزہ کنت مقیداً وان قلت بالتشبیہ کنت محدوداً
وان قلت بالامرین مسدداً وکنت اما مافی المعارف مبدأ

علمای صوفیہ شہ واخلدن انقطاع سبیلہ معدن علم و حکمتہ
کسب انصال ایشارددر . چونکہ ہونلر صورت پرستیدن یکمیش
وکبہ دلی طواف ایش اولدقلرندن حج اکبریتلہ توصیفہ شایان
اولمشارددر . ہر کیم اولورسہ اولسون محبت ذاتیہ مبتلا اولورسہ
علامت فنا باش کوسترلر (فنا نسیم ماسوی دن عبارتدر) ہویلہ
اولان ذواتک بتون حقایق علوم ساحۃ سینه ہندہ نجلی ایدر
وجہل مطلقیتی تحقق ابتدہ رک فنادن ہرہ دار اولور . جہل

مطلق تحقق ایترسہ فنا حاصل اولمز . ہم ہو بایدہ حیرت
وجہل زوال ناپذیردر . بعضاً جہالت ایچندہ ہویان بعضاً جہلم
علم ایلہ برابر اولور فقط تمادی ایتر . بعضاً عین نادانیدہ
ہولنور عین حیرندن دم اوروروم ، فنادن ہرہ طوتمام کیفیت
بقای بیلم . بعض کردہ تجلی فنانی حقیقی اولیور ؟
نہ اولیور ؟ دقایق انواع شرک خفی کوزمک اوکندہ صف بستہ
اولیور اولیورددہ نہ عرش نہ فرش نہ زمان ندہ مکان قالیور .
حیرندن اثر بر اقبور فقط ہو حال تمامیدہ ایقبور .

محو اولماچہ جرک سوی قلب اولورمی صاف ا
سفوت کلورمی برصوبہ نا کیم دورولمہ ا

علمای صوفیہ نک دیدہ بصیرتاری مشاہدہ جمال ازلی ایلہ
ممکنکل اولمشدر . وجہ کشفی وذوق وجدانی بی ہیلورلر حق
وحقیقتک غیری بہ معبودیت و موجودیتی لایق کورمزلر . بعض
مراتبہ تعینندن آزادہ بر حال اکتساب ایدرلر .

حق دائماً وصف وحدانیت ایلہ موصوف نعمت فردانیت
ایلہ معروفدر صفات محدثات ایسہ مشاکلہ ، مثالہ ، اتصال ،
انفصال ، مقارنت ، حلول ، خروج ، دخول ، تغیر ، زوال ،
تبدل ، انتقال ، قدس ، وزاہت حقدن معلوبدر او نورالنور
قبل الازمنہ والدهور اولان حقک وصفندہ مجال عبارت تنک
وساحۃ معرفتک معرفتربنک پای اشارتی لئکدر .

حقک اسماء حسنی سی نامحدوددر . ہر اسم بر صفتہ ، ہر
صفت ، سبیل معرفتہ ، ہر معرفت معرفت ربوبیتی ارتقایہ ،
ہر ربوبیتی طلب ایسہ عبودیتی طلبہ وسیلہدر . ہر اسمک معانی
وبطونہ نہایت یوقدر . خدا جسم ، جوہر و عرض دکادر . بعض
کیمسلرہ کورہ صفات خدا ذاتک عینی بعضسلرینہ کورہ غیری
بعض کیمسلرہ کورہ نہ عینی ونہ غیریدر .

لفظ غیری نفی واثبات طریقندہ عبدالرحمن جامی قدس
سرہ السامی بیورور صفات ذاتک غیریدر . (من حیث مایفہم
المقول) صفات ذاتک عینیدر . (من حیث التحقق والحصول)
مظاہرک مفہوی حسیلہ ذات و صفات تغایر کلی ایلہ متغایردر .
عینیت اصایہ دوشونیانچہ (عین) در .

آن کان حسن بود و نبود از جهان نشان

الان ان معرفت علی ماعلیہ کان

اعداد کون کثرت صورت بخشایش است

فالکل واحد تجلی بکل شان

نور بست محض کردہ باوصاف خود ظہور

نام تنوعات ظہورش بود جهان

ہر چند در نہان و عیان نیست فہراو

فی حد ذاته نہ نہانست ونہ عیان

فائض وجود بود براعیان جن وانس

ساری بودز لطف در اطوار جسم و جان

دانا بهر بصیرت ییذا بهر بهر
کویا بهر زبان و توانا هر توان
جای کشیده دار زبان را که سر عشق
رضیست کس مگوی حدیثیست کس مدان

مرشد معظم حضرت محی الدینک عقائد سنیسی مرتبه
عامده حقائق ممکنات همان اسماء و صفات ایله ممیزه در .

امام ربانینک عقیده سنی کوره حقایق ممکنات اسماء و صفاتک
نفیضی اولان عدم در که بوده خانه عامده ظاهر اولان عدماتک
اسماء و صفاتک عکس ایله یسه او خانه عامده متمیز در . خارجی و داخلی
کورنزه کوره وجود ظلی حضرت وجوددن بر نودر ، اوده
اشیای خارجی بن عبارت در . علم ممکن ، بر تو واجب تعالی بن
بر تو و کندی مقابله منکس اولمش بر ظلد . وجود ممکن
ایسه حضرت وجوددن بر ظلد که مرات عدم اونک مقابلدر .

نیاردم از خانه چیزی نخت

تودادی همه چیز من چیزست

بعض کسملر بوکی حقایق اسلامی بن حق و حقیقت دائره سنده
ادراک ایده میورلر و رای طور عقیده خارق العاده بر طاقم حالات
منکشف اولیور که عقل انی ادرا کدن عاجز و عقلاک مدرکاتی
اولان حواسده حیراندر . بو طوری انکار ایدن هیچ شبهه سز
خسران ابدیده پویاندر .

امام ربانی به کوره ظل شیء اوله ماز بلکه او شینک شیبجی
وانک مثالی اولمش اولور . بو صورتله یکدیگریسه حل متممدر .
چونکه ممکن عین واجب و ثابت اوله ماز حقیقت ممکن ، عدمدر .
اسماء و صفات عین دکادر . بو صورتله کچن هفته کی نسخه مزده
یازمش اولدیغمز (همه اوست) تعبیری مقامنه (همه ازوست)
دینلمايدر دیور . چونکه ذاتی ممکن وعدم دکادر .

(ما صابك من حسنة فن الله وما صابك من سيئة فن نفسك)
امام ربانینک بو بابده کی تحقیقات دقیقه سنی کوره عالم خارجده
وجود ظلی ایله موجوددر . موجودیت فصل متصور دیلورسه
حق وجود اصلی ایله خارجده موجود اولدینی کبی جوابی
وبریلور .

بو خارج دیدیکمز رنگ وجود و صفاتده خارجک ظلدیر ،
عالمه عین حق جل و علا دنیه من بر شخصک ظانه او شخصک
عینی دینک ممکن اوله مدینی کبی یوقاریکی فقره ییده یکدیگریسه حل
جائز اوله ماز .

اگر بر کسه طریق تسامح اوزره بر شخصک ظلی او شخصک
عیندر دیر ایسه بحثدن خارج اولمش اولور . حضرت شیخ
محی الدین و تابعینی عالمی ظل حق اعتقاد یعنی کثرت موهومی
ظل وحدت وجود ایله تعبیر ایدیورلر بو تقدیرده خارجده موجود
واحددن بشقه برشی کور میورلر .

جمله اجزاء عالم یک بیک برغبی بندست و بر استاد فک
محل ظلاک منشای اصل اوزرینه او محک عدمی اثبات وجود
خارجی اولدی . ظل وعدم ، موجودات خارجی بن کور تردی .
دقت صد هزار دقت که حضرت امام ربانی وجود ظلیه نک
بو صورتله خارجده وجود بنی اعتقاد ایتدی . حضرت محی الدین
و تابعینی ایسه وجود ظلی بن و شمی و تجلی اوله رق نظر اعتباره
آلدی ، آلبیده خارجده احدیت مجرده نک غیری موجود کور مدی .
کچن نسخه مزده کوریلان عربجه فقراتک معناسی فقره مذبوره
حقیقه کی مسروداتک ا کالیدن صکره بیان ایتکی مناسب کوردک
حد و شکر اول فاطر اقدسه مخصه و صدر که ممکناتی وجوب
ایچون مرات وعدمیده وجودده اظهار ایچون واجب قیلدی .
جناب ذوالجلالک شواکی صفتی جمله اسماء ، صفات ، اعتبار ،
ظهور ، بطون ، مکاشفات ، مشاهدات ، تجلیات معقول ،
محسوس ، موهوم و متخیل شئونک منتهاسی اولوب جناب
جهان آفرین ایسه اوصاف مقدسه نک غایه الغایه سیدر .

صد هزار تحسین اول مرد کماله که کان عرفان ، بحر فضیلت
اولقی ایچون اکتساب هنر ایلر .
اه دنیایه عربیان کلدیکمزی خاطر مزدن چبقار ماش اولور سه ق
تجردله تابسی حق و حقیقت ایله ذوق ایتش اولور و بتون اولیاء
اللهک کلام حکمت انسانی آ کلامده پکده اوقدر صعوبت چکمه یز
او مشاهیر اولیاء اللهک باشنده پیراقراری یوقدر .

کور کی هر طرفه صالمه الک آرا بول سنده نهاندر املاک

بوسطرلری یازدیغم اشناده سوکیلی رفیقارمدن بریمی فقیره بالخطاب
ای درویش آخرت اندیش حضرت محی الدین ایله امام ربانینک
حقایق اسلامی خصوص سنده عقائد سنیسی ممکن اولدینی قدر
ایضاح ایتمشک شو یازدینک یازیلردن آ کلابورم بو بابده کی
فکر درویشانه کزی ده آ کلامق استرز دیدی . جواباً بن بر
درویش عاقبت اندیشم خانه اعمالدن قورقار و عذاب الهیدن
تتره م دیدم بنم کبی بر درویش دلربشدن نه بکلور .

من کم شده ام مرا بخویند باکم شدکان سخن مکوید

طرزنده کی بیاناته مقابل بو بیته ترنساز اولانلر بیله آینه
طوطی صفت اولورلر بند سزه بر مصراع اوقویه هم جواب
ویره سین دیدی .

هرچه استاد ازل کفت بکو

بو مصراع معناسنده کی اینجه لکلر بنی اضطراری سوق
کلامه مجبور ایتدی . کچن سنه کی نسخه مزده جناب پیر صوری
و معنوی پیشوای طریق مولوی حضرت جلال الدینک مسئله
وجود حقیقه کی عقائد بر کزیده سنی بر تفصیل بیان ایتشدم شمدیده

امام ربانینک عقیده سنی صاغ الیمده طوتمق وعقیده محی الدینی
قلبه یرلشدیرمک شرطیله شویت ورد زباندرد .

کمی کویم میانستی کمی کویم نهانستی
نه اینستی نه آنستی همینستی همانستی

بو ییتی او قودقدنصرکه رفیق صول الک بوش قالدی دبدی
جواباً : خیر دیدم چونکه اورادهده بو بیت واردی
ازره صورت نماید غیر دوست چون نظر کردی بمنی جله اوست

مشوینخوان

شاهین

جاهله اکلانه مام نسخه معجز رقی
چشم حفاشه خفی نور مؤدای وجود
اهل تجریده کوره جامه هستی نه ایمنش
سلب ایله قائم او ایجاب قضایای وجود
صحو ومستی ایله ممزوج بتون مایه روح
اکلار البت نه ایمنش نشوه اخرای وجود
اولی مقتبس شعله انوار هدی
باشقهدر بارقه طور تجلای وجود
دست توفیر ایله طوط دامن اهل الهی
جان و پرر آدمه ابرار کهرزای وجود

علی صلاح الدین

نظم

« وجود »

منجلی نور کبی سنده خفایای وجود
اوله ماز صورت ایله فهم مزایای وجود
فکر مجمل ایله سکا شرح معنی
او قوده کور نه ایمنش آیت کبرای وجود
مظهر سرتجلی خدادار انسان
لیک بیک رنکه کیرر شکل مسمای وجود
برده غفلتی آت چشم سوریشکن
یوقسه قابل دکل ادراک معمای وجود
اوله ماز قالب ایله روح معانی به وصول
زینت عکس حقیقت بو مزایای وجود
جوهر نفسکی آلوده عاریت صائن
نه بیوک موهبه در آدمه آلائی وجود
صدف قلبه مکنون کهرلر چوقدر
مختفی جاهله هر لؤلؤ لالای وجود
اصلی هیچی به واریر غائله دبدبه نک
فضل و عرفان ایله زینت کالای وجود
اوله غواص بحار قدر ذی القدره
نه کهرلر جیقارر ساحله دریای وجود
کوسترر سر عجیب الصوری جسم بشر
عارفه عارفه بخشا او عطایای وجود
وحدتی اکلامنه جوهر درآک یت
منکشف ذره ده آثار خفایای وجود
یدقدرنده مسخر کره ارض و سما
ال اوزانمه اکا ای صاعد جوزای وجود

مقامه صوفیه

ما بعد

فلما ذهب عشيتہ وسكنت خشيتہ رأى نفسه آماره بهيمية
نارية سائرة الى الله في عالم الشهود والملكية قائمة في الصدر واردة
على الشريعة النبوية لكنها محجوبة بحجب ظلمات النفسانية جامعة
للصفات الذميمة الشهوانية جانحة الى الدنيا الدنية جاححة في الخصال
الرديّة فاستعاذ بالرحمن من شرور الشيطان واستعان برّبّه على
عدوه الذي بين جنبه فحضره الشيخ الفقيه والمرشد النبيه فامرله
بالوضوء فامره بالغسل والوضوء فاذنه بالفلاح واقامه على الصلاح
فصلى به بسورة التين فلما قرأه ثم رددناه اسفل سافلين وافهمه
ان كتاب في سبعين رثى على حاله وبكى فعاله وقام للجهد الاكبر
فوزاً بالخط الاوفر فعلا راحلة الهمة والعزم بخوص النية والحزم
وتزود ب زاد التقوى لذلك السفرة القصوى وتجهز جيش الدعاء
بسيوف الحمد والثناء وباسنة الاسماء واقتدى بالمرشد العارف
واستهدى بالدليل الواقف وشمر تهذيب الصفات ونهض لمحاسبة
النفس وخوفها بالمعقوبات فاذا لى هواها وقلل قواها بتقليل الشراب
والطعام وتزبيد الهجوع والقيام وذكر التوحيد طول الليالى
والايام فاحتمل المحن والبلاء واستعان بفروع الاسماء حتى شاهد
مشاهدة حالية ذوقية لا قالية والاعتقادية ان الله تعالى هو المسكن
المعطى المانع وانه المحرك الضار النافع فعند ذلك المال سرى في قلبه
زالال كلمة الجلال فالطلف برفع الاوجال وفاز بنوال توحيد
الاعمال وحصلت له دلة مع بشاشة قلبية وتخلق بمحاسن الاخلاق
والآداب الشرعية

: وقتا كه باغبينانى، حيرتى كيتدى خستى ساكن اولدى. همان
نفسنى كونو شيلر ايله آسر، بهيمى، نارى، شهود وملك عالمده
سير الى الله ابدىجى ومدرنده قائم اولارق شريعت نبويه اوزرينه
وارد اولدنى، برطائم ظلمات نفسانيه پرده ليله مستور وصفات